

Księga Bezpieczeństwa
dla Wykonawców i Podwykonawców
wykonujących prace na terenie
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Spis treści

1. Cel i zakres stosowania	3
2. Stosowane pojęcia i definicje	3
3. Wybór Wykonawcy.....	4
4. Działania poprzedzające rozpoczęcie prac.....	4
5. Dopuszczenie do realizacji prac	4
6. Realizacja zamówienia	5
7. Oznakowanie miejsca pracy i zagrożeń	6
8. Prace szczególnie niebezpieczne.....	6
8.1. Prace na wysokości	6
8.2. Prace przy urządzeniach elektrycznych i elektroenergetycznych	7
9. Zasady prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo.....	7
10. Postępowanie w sytuacji wypadku, zdarzenia potencjalnie wypadkowego lub awarii	7
Załączniki	9

1. Cel i zakres stosowania

1. Celem „Księgi Bezpieczeństwa dla Wykonawców i Podwykonawców wykonujących prace na terenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych”, zwaną dalej „Księgą Bezpieczeństwa”, jest wprowadzenie jednolitych wymagań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w stosunku do Wykonawców robót budowlanych, dostawców towarów i usług, a także ich Podwykonawców realizujących usługi na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zwanego dalej „Zakładem”.
2. Księga Bezpieczeństwa i wszelkie postanowienia w niej zawarte mają zastosowanie dla wszystkich Wykonawców lub Podwykonawców usług, dostaw lub robót budowlanych oraz osób pozostających w stosunkach cywilno-prawnych z Wykonawcą lub Podwykonawcą.
3. Przy prowadzeniu robót budowlanych mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. 2018 poz. 1202, tj., z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. Nr 47 poz. 401).

2. Stosowane pojęcia i definicje

1. **Wykonawca** – osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która realizuje zawartą z Zakładem umowę.
2. **Podwykonawca** – osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która na podstawie zawartej z Wykonawcą Umowy realizuje część zamówienia.
3. **Nadzorujący usługę** – przedstawiciel Zakładu, odpowiedzialny za nadzorowanie wykonywanych usług przez Wykonawcę.
4. **Teren Zakładu** – cały teren Zakładu, w szczególności obszary i tereny wydzielone ogrodzeniem tj.: konstrukcje naziemne, nadziemne i podziemne, budynki, drogi i place.
5. **Praca na terenie Zakładu** – remont, modernizacja, konserwacja, rozbiórka, inwestycja, a także załadunek i rozładunek na terenie Zakładu.
6. **Koordynator Wykonawców** – pracownik wyznaczony w porozumieniu Zakładu, z Wykonawcami, odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów i zasad bhp na obszarze wykonywanych robót.
7. **Wieloosobowe Stanowisko BHP oraz OP** – wewnętrzna komórka organizacyjna Zakładu, odpowiedzialna za przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej na terenie Zakładu.
8. **Ryzyko zawodowe** – prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanych zdarzeń związanych z wykonywaną pracą powodujących straty, w szczególności wystąpienia u pracowników niekorzystnych skutków zdrowotnych w wyniku zagrożeń zawodowych występujących w środowisku pracy lub sposobu wykonywania pracy.

3. Wybór Wykonawcy

1. W umowie z Wykonawcą należy zamieścić wymagania zawarte w Księdze Bezpieczeństwa.
2. Wymóg, o którym mowa w ust. 1 dotyczy również wszystkich Podwykonawców zatrudnionych na terenie Zakładu przez Wykonawcę.
3. Nadzorujący usługę przekazuje Wykonawcy Księgę Bezpieczeństwa, w celu realizacji ust. 2.

4. Działania poprzedzające rozpoczęcie prac

1. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za zatrudnione przez siebie osoby oraz Podwykonawców i zobowiązany jest do umieszczenia, w zawieranych z Podwykonawcami umowach na usługi wykonywane na rzecz Zakładu, wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej określonych w Księdze Bezpieczeństwa.
2. Nadzorujący usługę w porozumieniu ze służbą bhp i ppoż. Zakładu przekazuje Wykonawcy informację o zagrożeniach dla obszaru realizacji zamówienia, a Wykonawca informuje o potencjalnych zagrożeniach mogących wystąpić podczas wykonywania robót.
3. Potwierdzeniem przekazania informacji o zagrożeniach dla obszaru realizacji zamówienia jest dokument stanowiący załącznik Nr 1 do Księgi Bezpieczeństwa.
4. Informację o których mowa w ust. 2 przekazywane są osobom zatrudnionym przez Wykonawcę i Podwykonawcę w formie pisemnej lub elektronicznej. O formie przekazania informacji decyduje Nadzorujący usługę w porozumieniu ze służbą bhp i ppoż. Zakładu, na terenie, którego są wykonywane prace.
5. Nadzorujący usługę przekazuje Wykonawcy Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego obowiązującą na terenie obiektu, w którym wykonywane są prace.
6. Wykonawca zobowiązany jest do zapoznania z Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego wszystkich pracowników własnych, Podwykonawców oraz inne osoby zatrudnione do wykonania usług na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Zapoznanie z treścią Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, każda osoba zobowiązana jest potwierdzić wpisem na liście zawartej w Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.
7. Za przekazywanie informacji o występujących przy wykonywaniu prac zagrożonych dla bezpieczeństwa dla życia i zdrowia osób zatrudnionych oraz Podwykonawców odpowiedzialność ponosi Wykonawca.

5. Dopuszczenie do realizacji prac

1. Przed rozpoczęciem prac Nadzorujący usługę zobowiązany jest przeprowadzić spotkanie z udziałem Wykonawców lub Podwykonawców w celu omówienia zagadnień z zakresu bezpieczeństwa i organizacji pracy. Ze spotkania Nadzorujący usługę sporządza notatkę.
2. Wszelkie zmiany mające wpływ na warunki i bezpieczeństwo pracy muszą być poprzedzone spotkaniem, o którym mowa w ust. 1.

3. Wykonawca przekazuje Nadzorującemu usługę:
  - 1) oświadczenie stanowiące załącznik Nr 2 do Księgi Bezpieczeństwa;
  - 2) wykaz pracowników, którzy będą wykonywać prace na terenie Zakładu, stanowiący załącznik Nr 3 do Księgi Bezpieczeństwa.
4. Każdy pracownik Wykonawcy lub Podwykonawcy przebywający na terenie Zakładu powinien mieć na sobie ubranie robocze/ochronne wyróżniające od stałych pracowników Zakładu. Wskazane jest używanie kamizelki odblaskowej.
5. Praca może być wykonywana wyłącznie przez pracowników wyposażonych w ubrania robocze oraz odpowiednie środki ochrony indywidualnej, przewidziane na danym stanowisku pracy.

6. Realizacja zamówienia

1. Wykonawca realizujący usługi na rzecz Zakładu jest zobowiązany przestrzegać powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad, norm i standardów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej, a także udostępnionych mu przepisów wewnętrznych Zakładu.
2. Prace należy prowadzić w sposób bezpieczny dla ludzi i nienarażający mienia Zakładu na szkodę.
3. Wykonawca zapewnia w miejscu wykonywania prac osobę odpowiedzialną za udział w czynnościach kontrolnych przeprowadzanych przez Zakład w zakresie zachowania bezpieczeństwa i higieny pracy oraz bezpieczeństwa pożarowego podczas wykonywanych prac.
4. Podczas prowadzenia prac Wykonawca zobowiązany jest uwzględnić działalność innych Wykonawców.
5. W przypadku gdy jednocześnie w tym samym miejscu wykonuje pracę co najmniej dwóch Wykonawców, Wykonawcy ci mają obowiązek:
  - 1) współpracować ze sobą;
  - 2) wyznaczyć w formie pisemnej w porozumieniu z Zakładem Koordynatora Wykonawców sprawującego nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy wszystkich osób wykonujących pracę w tym samym miejscu;
  - 3) ustalić zasady współdziałania uwzględniające sposoby postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń dla zdrowia lub życia osób wykonujących pracę;
  - 4) informować siebie nawzajem oraz osoby wykonujące pracę lub ich przedstawicieli o działaniach w zakresie zapobiegania zagrożeniom zawodowym występującym podczas wykonywanych przez nich prac.
6. Wykonawca ma obowiązek niezwłocznego powiadamiania Zakładu o wszelkich stwierdzonych zagrożeniach dla zdrowia i życia osób zatrudnionych do wykonywania zleconych przez Zakład prac, a także, gdy niebezpieczeństwo takie grozi innym osobom.
7. Pracownik Wieloosobowego Stanowiska BHP oraz OP i nadzorujący usługę są uprawnieni do przeprowadzania kontroli z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej w miejscu prowadzonych robót i do sporządzania

zapisów z czynności kontrolnych w formie protokołu, bez uprzedniego informowania Wykonawcy o dacie, celu i zakresie kontroli.

8. Wykonawca na żądanie kontrolującego ma obowiązek udostępnić wszelkie wymagane przez przepisy prawa instrukcje oraz inne dokumenty dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej wykonywanych prac.
9. W przypadku stwierdzenia nie przestrzegania przez Wykonawcę lub zatrudnione przez niego osoby powszechnie obowiązujących przepisów prawa, przepisów wewnętrznych Zakładu i zasad obowiązujących w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej – Nadzorujący usługę lub pracownik Wieloosobowego Stanowiska BHP oraz OP Zakładu ma prawo wstrzymać czynności wykonywane przez osoby zatrudnione przez Wykonawcę lub też wstrzymać część lub całość prac zleconych przez Zakład. Wstrzymanie prac wymaga formy pisemnej i zawiera przyczynę oraz uzasadnienie wstrzymania prac.
10. Wstrzymanie prac w formie ustnego polecenia może nastąpić przez Nadzorującego usługę lub pracownika Wieloosobowego Stanowiska BHP oraz OP w razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia osób.

7. Oznakowanie miejsca pracy i zagrożeń

Wykonawca i/lub Podwykonawca zobowiązany jest do odgradzenia i oznakowania miejsc wykonywania prac oraz występujących zagrożeń zgodnie z obowiązującymi przepisami.

8. Prace szczególnie niebezpieczne

8.1. Prace na wysokości

1. Prace na wysokości na terenie Zakładu mogą być wykonywane zgodnie z obowiązującymi zasadami bezpieczeństwa podczas wykonywania prac na wysokości.
2. Prace na dachach mogą być wykonywane wyłącznie po uzyskaniu „dopuszczenia do prac” od Nadzorującego usługę, zakładu po wykonaniu niżej wymienionych działań:
  - 1) oceny stanu technicznego dachu pod względem wytrzymałości poszycia i możliwości bezpiecznego prowadzenia prac;
  - 2) oznakowania w sposób trwały i widoczny miejsc niebezpiecznych (np.: świetliki, miejsca o zmniejszonej wytrzymałości itp.);
  - 3) sporządzenia oceny ryzyka dla wszystkich czynności wykonywanych w miejscu prowadzenia prac uwzględniającego zagrożenie upadkiem;
  - 4) przedstawienia napisanego na podstawie oceny ryzyka zatwierdzonego planu prowadzenia prac obejmującego: bezpośredni nadzór nad tymi pracami, instruktaż przy poszczególnych czynnościach, imienny podział pracy, kolejność wykonywania zadań oraz stosowanie sprawnego i certyfikowanego sprzętu zabezpieczającego przed upadkiem z wysokości;
  - 5) zapoznanie z oceną ryzyka wszystkich pracowników za pisemnym potwierdzeniem;

- 6) wygradzenie i oznakowanie terenu wokół wykonywanych prac w celu ograniczenia dostępu;
- 7) wyznaczenie i oznakowanie "stref zrzutu" z dachu (jeśli istnieje taka konieczność).
3. Prace na wysokości powinny być wykonywane co najmniej przez dwie osoby i na bieżąco kontrolowane przez przedstawiciela Wykonawcy.
4. Wszyscy pracownicy wykonujący pracę na wysokości w tym osoby nadzorujące prace powinny używać certyfikowanego sprzętu chroniącego przed upadkiem z wysokości.
5. Transport lub przenoszenie pracowników na wysokość może odbywać się wyłącznie przy zastosowaniu urządzeń do tego celu przeznaczonych i spełniających obowiązujące przepisy.

8.2. Prace przy urządzeniach elektrycznych i elektroenergetycznych

Prace przy urządzeniach elektrycznych i elektroenergetycznych mogą być wykonywane wyłącznie przez uprawnionych do tego pracowników, zgodnie z instrukcjami obowiązującymi przy tego rodzaju pracach.

9. Zasady prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo.

Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane wyłącznie zgodnie z Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego obowiązującą na terenie obiektu, w którym wykonywane są prace.

UWAGA

Rozpoczęcie prac niebezpiecznych pożarowo może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu przez Wykonawcę pisemnego zezwolenia na ich przeprowadzenie, zgodnie z trybem określonym w Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

10. Postępowanie w sytuacji wypadku, zdarzenia potencjalnie wypadkowego lub awarii

1. Każdy wypadek przy pracy, któremu uległ pracownik Wykonawcy i/lub Podwykonawców należy niezwłocznie zgłosić Nadzorującemu usługę oraz do Wieloosobowego Stanowiska BHP oraz OP.
2. W uzasadnionych przypadkach Zakład, ma prawo do uczestniczenia w dokonywaniu ustaleń okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy oraz do otrzymania kopii sporządzonej dokumentacji powypadkowej.
3. Wykonawca oraz Podwykonawcy obowiązani są podjąć środki zaradcze w przypadku wystąpienia, w trakcie realizacji prac, wypadku, awarii lub innego zdarzenia mogącego mieć wpływ na bezpieczeństwo osób przez nich zatrudnionych do wykonywania prac, osób postronnych lub mienia Zakładu.
4. W przypadku zaistnienia sytuacji, o której mowa w ust. 3 Wykonawca zobowiązany jest przerwać pracę, zabezpieczyć miejsce wykonywania prac oraz poinformować o tym fakcie przedstawiciela Zakładu lub Nadzorującego usługę.
5. Zgłoszenie, o którym mowa powyżej, nie zwalnia Wykonawcy od przeprowadzenia postępowania powypadkowego, określonego w odpowiednich przepisach prawa

powszechnie obowiązującego.

6. Każdej osobie, która uległa wypadkowi należy udzielić pierwszej pomocy, w szczególności poprzez:
  - 1) użycie apteczek pierwszej pomocy – bez ograniczeń, fakt skorzystania z jej zawartości należy zgłosić do Nadzorującego usługę lub Wieloosobowego Stanowiska BHP oraz OP;
  - 2) pomoc medyczna – wezwać karetkę pogotowia: tel. 112 lub 999.
7. Wykonawca zobowiązany jest do posiadania w miejscach, w których wykonuje prace, własnej apteczki do udzielania pierwszej pomocy oraz instrukcji udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.
8. Zdarzenia i sytuacje potencjalnie wypadkowe tj. niebezpieczne zdarzenie, związane z wykonywaną pracą, podczas, którego nie dochodzi do urazów lub pogorszenia stanu zdrowia niezwłocznie zgłosić do Wieloosobowego Stanowiska BHP oraz OP.

Załączniki

Załącznik Nr 1 do Księgi Bezpieczeństwa dla Wykonawców i Podwykonawców
wykonujących prace na terenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

....., dnia .....

Informacja

o zagrożeniach dla bezpieczeństwa i zdrowia występujących w miejscu wykonywania prac realizowanych na terenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Na podstawie art. 2071 i art. 208 Kodeksu pracy (Dz.U. 2018 poz. 917 z późn. zm.) oraz
§ 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie
szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180, poz. 1860 z późn. zm.)
stwierdza się co następuje:

1. W związku z umową zawartą pomiędzy Zakładem.....
....., reprezentowanym
przez ..... zwanym dalej zleceniodawcą,
a .....
reprezentowanym przez ....., zwanym dalej zleceniobiorcą na
terenie .....
zostaną przeprowadzone prace z zakresu:.....
.....
.....
.....
2. Zleceniodawca poinformował zleceniobiorcę o zagrożeniach dla bezpieczeństwa
i zdrowia występujących na terenie zakładu pracy.
3. Zleceniobiorca poinformował zleceniodawcę o zagrożeniach związanych z realizacją
zleconych prac.
4. Zleceniobiorca i Zleceniodawca ustalili zakres działań w zakresie zapobiegania zagrożeń
występujących podczas wykonywania prac.
5. O zagrożeniach omówionych przez przedstawiciela Zleceniodawcy, Zleceniobiorca
obowiązany jest poinformować swoich pracowników przed rozpoczęciem przez nich
pracy oraz uzyskać od nich pisemne potwierdzenie zapoznania się z tymi zagrożeniami.

.....
Imię i nazwisko przedstawiciela zleceniodawcy

.....
Imię i nazwisko przedstawiciela zleceniobiorcy

Załącznik Nr 2 do Księgi Bezpieczeństwa dla Wykonawców i Podwykonawców
wykonujących prace na terenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

....., dnia .....

OŚWIADCZENIE WYKONAWCY

Wykonawca .....
(imię i nazwisko / nazwa)

Ja niżej podpisana/y oświadczam, że otrzymałam/em kopię Księgi Bezpieczeństwa dla Wykonawców i Podwykonawców wykonujących prace na terenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz zapoznałam/łem się z jej postanowieniami. Zobowiązuję się do przestrzegania postanowień Księgi Bezpieczeństwa oraz zobowiązuję się do zapoznania z jej treścią, do przeszkolenia i zobowiązania do stosowania wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej obowiązujących w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wszystkich pracowników własnych, Podwykonawców oraz inne osoby zatrudnione do wykonania usług na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Oświadczam ponadto, iż osoby przeze mnie i przez moich Podwykonawców zatrudnione (niezależnie od podstawy i formy prawnej ich zatrudnienia) do wykonania usług na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych:

- posiadają aktualne szkolenie bhp, dopuszczające pracowników do wykonywania prac określonych w przydzielonych im do wykonywania zadaniach;
- posiadają aktualne badania lekarskie, bez przeciwwskazań do wykonywania powierzonych im zadań /prac;
- zostali zapoznani z instrukcjami stanowiskowymi, ryzykiem zawodowym występującym na stanowisku pracy, zagrożeniami występującymi w związku z realizacją zadań /świadczenia usług,
- zostali zapoznani z Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego obowiązującą na terenie obiektu, w którym wykonywane są prace.

.....
Imię i nazwisko składającego oświadczenie

.....
Podpis składającego oświadczenie

....., dnia .....

Wykaz pracowników Wykonawcy/Podwykonawcy wykonujących czynności na obiekcie

Lp.	Imię i Nazwisko	Nazwa firmy	Termin ważności szkolenia bhp	Termin ważności badania lekarskiego	Zapoznanie się z zagrożeniami i oceną ryzyka	Dodatkowe wymagane uprawnienia	Uwagi
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							

Niniejszym oświadczamy, że w/w pracownicy posiadają niezbędne uprawnienia do wykonywanych przez siebie czynności, posiadają ubrania i obuwie ochronne są wyposażeni w odpowiednie środki ochrony indywidualnej w zależności od wykonywanych czynności oraz przedstawiono zagrożenia na obiekcie.

.....
Imię i nazwisko oraz podpis nadzorującego umowę
po stronie Zakładu Ubezpieczeń Zakładu

.....
Imię i nazwisko oraz podpis przedstawiciela Wykonawcy